Hogy volt, hogy láttam

Ez a rövid visszaemlékezés három évszámmal: 1941, 1945, 1949 kezdődik és nem véletlenül. Közülük az első, a középiskolai tanulmányaink kezdetét, a második annak és alsós éveinknek a végét, a harmadik pedig a gimnázium befejezését, a továbbtanulásra jogosító érettségi bizonyítvány megszerzését jelenti.

Kérdés, hogy ezekben a sorsfordító években, milyen emlékeket, érzéseket hagytak bennünk azok, akikkel összehozott a sorsunk? Mit kaptunk, tanultunk azoktól, akik hivatásból vagy pályatévesztésből az oktatást és a nevelést, a mi képzésünket és formálásunkat választották, vállalták?

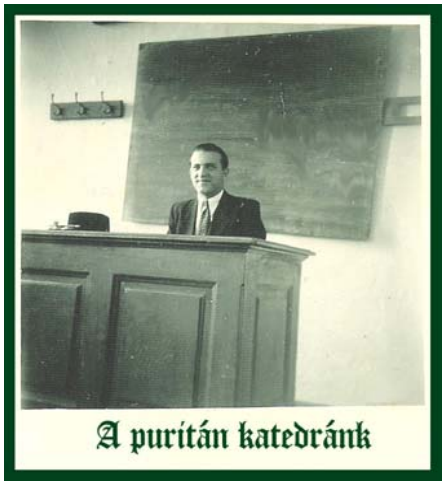
A puritán katedránk

Az egykori nevelőtestület összetétele ugyanúgy, mint az osztályunké a évek során sokat változott. A nyolc év alatt jó néhány szaktanárt, osztályfőnököt, három igazgatót ismertünk meg, akiknek szakmai felkészültsége, pedagógiai kultúrája, vezetői rátermettsége, emberi habitusa sokban különbözött egymástól. Voltak közöttük új iránt fogékony, önképzésükkel törődő, szaktudományuk fejlődését követő tanárok és olyanok is, akik adottságaik, körülményeik miatt — kitudja miért — diploma és állásszerzésük után, betagozódtak a kisváros szellemi elitjébe magukban és maguk körül mindent befejezettnek, lezártnak, változhatatlannak tekintettek. Gyerek és ifjú, kamasz és felserdült nemzedékünkön azonban mindegyikőjük nyomot hagyott. A jók és a kevésbé jók is. Összességében vajon mit köszönhetünk Nekik? Úgy vélem, hogy nélkülözhetetlen alapismereteket, egyfajta szakmai indíttatást, a társas érintkezés nélkülözhetetlen normáit. Olyan szunnyadó érzések, érzelmek felkeltését, megerősítését, amelyek emberré tettek, közösséggé formáltak minket. Továbbá — a teljesség igénye nélkül — ember, család, nép, hazaszeretet, az örök erkölcsi törvények tiszteletét, empátiát, igazságosságot, méltányosságot, a másság elfogadását, felelősségérzetet, segítőkészséget, szolidaritást.

Sajnos, egykori Magistereink ma már csak bennünk, érzéseinkben, tudatunkban élnek.
Mi mást mondhatnánk Nekik búcsú-köszönetféleként mi, egykori discipulusok, mint azt, hogy
Sit vobis terra levis.

oláhjóska

1949